

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
 Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
 A szombati számokra helyben és vidéken:
 Az öbécsei melléklettel együtt felévenként 2 korona,
 anélkül felévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV. Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
 FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Óbécse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
 Kéziratok nem adódnak vissza. — Hirdetések
 Árszabály szerint.

Az idegenek beözönlése.

Valamikor, amikor még a hazafias és intelligens, erős középbirtokos osztály a paraszt kizsákmányolását értelmi vezetője és irányítója, továbbá amikor még a hazafias mágnás osztály is mintegy erős védővonalaként szolgált az ország területi épségének, a nemzet egységét nem kellett olyannyira féltetni, mint manapság; most azonban, midőn új emberek, legtöbbször idegenből szakadt új birtokosok, idegen mágnások és zsidók foglalnak tért, akiknek hazafiságában nem, vagy csak nagyon feltételesen bizhatunk, amikor tehát egészen idegen honos lakosok a magyar birtokokat lépten-nyomon megvásárolják s egész vidékekre kiterjedőleg, mintegy vezető szerepet is igyekeznek biztosítani maguknak, lehet okunk félni nem csak gazdasági megrázkodtatástól, hanem talán még politikai következményektől is.

Azok az idegen elemek, a bevándoroltak, akik eddig lassankint ugyan, de sok helyen feltartóztathatlanul kivásárolták a magyart és a szélnek is eresztették. Nem törődtek azzal, hogy ahhoz a kuriához, amelybe lábukat betették, minő dicső emlékek fűződnek. Ez emlékek letűnését, kitörlését ép azok a bevándoroltak siettetik a legjobban, akik a haza sorsával alig, vagy épenséggel nem törődnek, de az ilyen új földesuri kuriák körül is többnyire idegen gazdatisztek és munkások kapnak csak foglalkozást, tehát szintén egy okkal több arra nézve, hogy ennek útját kell állani.

Igy eshetik azután meg az is, hogy a magyar ember kezéről idegen kézre átment nemesikuriákból és azoknak környékéről a hazafias nép elvándorol, elmegy más vidékre, sokszor idegenbe, hol legalább biztos existenciát remél elérni. De megtörténik ilyen eset után az is, hogy a kivásárolt, tönkrement földesur, aki állszeméremből hazájában nem akart ma-

radni, találkozik kivándorolt volt munkásaival, akikkel azután nem csak szóba áll, hanem azokkal együtt munkálkodik is.

Nem szabad, sőt bűn szemet hunyni a sok idegen letelepedés előtt; bűn, mert hiszen Magyarországon nem egy pár idegen ember birtokvásárlásáról van szó, nem százakról, hanem ezrekről. Államiságunk egyik felének az a földterületrésze, amely a szabad forgalmu egyéni és a kötött, s hitbizományi területek területösszegének 44,3 százalékát képezi, bérlet és vétel révén, idegenek birtokvásárlása által nagyon erősen meg van támadva. Az idegen kéz terjeszkedése immár megdöbbentő.

Es ez annál szomorubb, mert a látóhatárt a gond is sötétíti. Mindennél a megélhetés nehéz problémája lépett előtérbe. Az ország hazafias népét tehát nem csak a kedvezőtlen birtokmegosztás sodorja bajba, hanem az ezzel összefüggő sok gond, teher és természetesen az is, hogy a nálánál vagyoniilag sokkal erősebb külföldi honosságú és a hazai túlzó nemzetiségű intelligensebb birtokosság is állandóan terjeszkedik, azonfelül, hogy rontja állampolitikai helyzetünket, nemzeti hegemoniánk teljes kifejlődését s annak a világ előtt való megfelelő érvényesülését gátolja.

Nemzetünknek a fő életfeltétele tehát az, hogy nemzeti hegemoniánkat kell kivívunk, amely eddig inkább csak frázisokban volt meg. Ha a nemzetiségek és idegenek, tehát a bevándoroltak előnyomulását képesek leszünk megakadályozni és esetleg őket vagy legalább egy részüket a magyar nemzet egységébe betudjuk sodorni, ez lesz az az igazi politikai felvonulás, amelyre már a magyar nemzet évszázadok óta vár.

Ennek az állapotnak, amint ez ma van, nem szabad így maradnia. Vissza kell állítani a régi, egészséges patriarchalis viszonyt. Vissza kell állí-

tani, még ha sok áldozatunkba kerülne is, mert nem csak egyesekről, vagy egy kisebb tömeg érdekéről van szó, hanem szó van az egész ország jólétéről.

Katholikus népszövetség. Az adai népszövetségi helyi szervezet az iskolahe-lyiségben f. hó 18-án szépen látogatott gyűlést tartott. A gyűlésen Szabó Arpád káplán, helyi igazgató a Népszövetség hivatását, idő- és szükségyszerűségét fejtegette, ismertette munkaprogramját s háromdját. Utána id. Arpássy János tanító esetelte a veszeltyt, mely reánk vár, ha a szervezéssel meg nem előzzük. Majd a jogvédelemről beszélt bővebben. Végül ifj. Arpássy János tanító, csoportvezető beszámolt arról a védelemről, melyben a Népszövetség azon adai leányokat részesítette, kik a legnagyobb igazságtalanság útján a szegedi kenderfonó gyárnak szinte rabszolgáivá lettek. A Népszövetség panaszát dr. Lakatos Géza, a Népszövetség ügyésze képviselte s az ügy igazságos megoldás útján van. Elhatározta, hogy június 29-én az adai helyi szervezet újból gyűlést tart.

A leleplezett vörös titkár, vagy a póruljárt népcsaló.

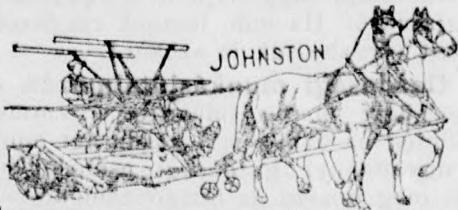
A sánta kutyát meg a hazug embert hamar utoléri. tartja a magyar közmondás. Szinte tragikus gyorsasággal esett ez meg tegnapi este egyik vörös mákvirággal. Ki volt az illető, ki nem, azt már nem kutatjuk, elég az, hogy megtörtént. Tanum rá: Márkus Istváné, egy buzgó zentai keresztény szociálistának hitestársa s annak kísérője.

Hogy is történt az vörös elvtárs ur (vagy ha tetszik titkár ur)? Emlékszik még rája? — Szerentné ugye, ha nem történt volna meg. No de majd gondoskodunk róla, hogy jól visszaidézzük becses emlékezetébe.

Zentai elvbarátunk Márkus István neje Szabadkán járván el nem mulasztotta, hogy meg ne látogassa az alföldi keresztényszociálisták itt székelő titkárát, a kit még Zentáról ismert. Miután pedig Szabadkán teljesen ismeretlen volt, egy öreg szerb munkásnak a markába nyomott 40 fillért azon kéréssel, vezetné el őt a keresztényszociálista egyesületbe. A jámbor öreg meg szó nélkül bevitte őt a vörösök tanyájára, a szociáldemokrata munkás otthonnak elhíresztelt zsidó lebuja, ahol épen egy urí formájú vörös elvtárs várta a jó szerencsét.

Bächer Rudolf Melichar Ferenc gépgyári raktára Szabadka, Raichl-palota.

Ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek az eredeti amerikai Johnston-féle fűkaszáját,

marokrakó és kéveköto aratógépeit,

szénagyűjtők, acélgereblyék, kapáló ekék, eredeti Melichar-féle Unikum-Drill vetőgépek, Bächer ekéket, kukoricamorzsológ, járgányok, valamint a gazdasághoz szükséges összes gépeket.

Manilla zsinegek gyári árban! 422-20-12

Kedvező fizetési feltételek! → Olcsó árak! ← Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Itt aztán a zentai okos asszony s a fufangos idegen között a következő igen érdekes párbeszéd folyt le.

— Mit keres nálunk nénémasszony? kérdi nyájas elvtárs ur.

— Hát a keresztényszociálisták egyesületét, volt rá az egyszerű válasz.

— Ez volna az, feleli az udvarias gentleman.

— Igen? Hát titkár urat merre találhatnám meg? kérdi most a szaporanyelvű asszonyka.

— Az meg én volnék, folytatja még sokkal udvariasabban a kérdezőtt.

Erre a merész kijelentésre már megnyiták az asszony szemei is a legnagyobb csodálkozás hangján vágja vissza az uriformájú csalónak.

— Az nem lehet, hiszen én úgy tudom, hogy a mi Románunk itt a keresztényszociálisták titkára.

— Ja a Román Nándor! Persze. Kezdetben ő volt, de most már másutt titkárodik s én vagyok az utódja, vágja ki magát a zavarbahozott gyalogsátnak. Hogy pedig a beszédet e kényes témáról elterelhesse s hogy hozzá még néhány keresztényszociálista titkot is elleshessen gyanutlan női ajkáról, farizeusi hangon más témába fog és már ő teszi fel a kérdéseket, mondván:

— Ugyan, mondja csak nénémasszony, miért is keresztényszociálista a maga férje?

— Kérdezze meg tőle, volt az ügyes kitérő válasz.

— Hát aztán tanult ember az a Román?

— Nézzen utána.

— Es mi az ő foglalkozása, hova való s meddig lesz még Szabadkán?

— Ezt is csak tőle tudhatná meg legjobban, keresse fel s beszélje meg vele.

Tudom Isten, keresztényszociálistává lesz maga is.

Erre aztán faképnél hagyta a póruljárt vörös urat s néhány pernyi keresés után megtalálta azt, akit keresett. Természetes, hogy töviről hegyire elmesélte neki az egész dolgot s Szabadka összes keresztényszociálista munkásai már napok óta józúket nevetnek a póruljárt népcsaló alapos felülésén.

Patoeska István, Kiss Sándor 4—4 koronával; Lonárt Kálmán, Krmpotics Antal, Vidákovits H. Kálmán, Jáger Antal, Babarci József, Komlenc Milán, Franciskovics Pál, Kovács Birkás Lajos, Egrényi Pál, Kazvinszki Gyula 1—1 rajzeszközzel.

A kiállításon kiállított munkájukért: Rózsa Imre, Czindel István, Máté Sándor, Kovács Birkás Lajos, Eke Mihály, Hencz Béla, Prisztai Mihály, Szádecki Béla, Somogyi Mihály, Subiksz Antal, Szabó Szabados János 10—10 koronával; Eregyin István Gaál Dénes, Kalmár Kálmán, Szakács József, Mihály István, Kovács Sz. Mihály, Turzai Mátyás, Breznayk János, Csillag János, Virág Gyula, 5—5 koronával; Hegedüs József, Kovács Ferenc, Mayer József, Turcsányi József, Karmasin Sándor, Varga Sándor, Szabó Péter, Nagy János, Vukovics Milán, Tóth Kálmán, Gubányi Sándor, Szeif Boldizsár, Kaczincki Gyula, Eregyin János, Páncsics György, Czekulics Gergely 2—2 koronával.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugysavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. sz.

Kapható Rukovina Nándor, Farkas J. és Sztojkovics utódai urak fűszerkereskedéseikben. 50—26

HIREK.

Tájékoztató.

Június 29. A kath. legényegylet műkedvelői előadása a kath. legényegyesület disztermében. Az előadás után tánc.

Július 4. A szabadkai dalegyesület táncol egybekötött hangversenye Palicson.

— **Városi tisztviselők mozgalma.** Zombor város negyven tagból álló segéd és kezelő személyzete körében a mostani naponta fokozódó drágaság következtében tarthatatlanná vált anyagi helyzetüknek javítása céljából mozgalom indult meg az iránt, hogy a város törvényhatósági bizottságánál fizetésük javítását kérelmezzék. Eme ügyük támogatására városunk egyik fiatal, de agilis tagját dr. Falcione Arpad nagybirtokost ohajtják megnyerni, a miért is a napokban értekezletre jönnek össze, a melyen a mozgalom módzatait és egyéb teendőket beszélnek meg. Mint hírlik az értekezlet megkezdése előtt testületileg mennek dr. Falcione Arpad urhoz felkérni őt ügyük támogatására és az értekezleten való elnöklésre. A tisztviselők eme mozgalma teljesen jogos és méltányos, mert a városban lévő összes tisztviselők jobban vannak javadalmazva, mint a városiak, bár ezek állása anyagi felelősséggel van egybekötve. A gyűlés határozatáról külön fogunk megemlékezni.

— **Felhívás.** Tisztelettel felszólítjuk mindazokat, kiknek „Az új eljegyzési és házassági törvény magyarázata” című füzetet megküldöttük, kegyeskedjenek az ahhoz mellékelte csekk felhasználásával az értekező egy koronát hozzánk beküldeni vagy a füzetet címünkre visszaszármaztatni, hogy azokat újabb megrendelőinknek küldhessük el. A Szabadkai Nyomda és Hírlapkiadó-Vállalat mint Szövetkezet.

— **Helyettesítés.** A főispán törvényvada jogánál fogva Mamuzsich Pál mérnököt az elhunyt Furkas József városi mérnök, Schön

Antalt pedig Vujkovics Cz. Benedek I. osztályú irnok helyére helyettesítette.

— **Adományok a szabadkai Szent-Erzsébet szobor javára.** Ivánovics Teréz második ivén adakoztak: Zakovszki Teréz 2 kor., Mukics András, Sztipics Mihály, N. N., Vojnics Mihályné, Ivics Jánosné, Mácskovics Tituszné özv. Skultéti Jánosné, dr. N. Kovács Jánosné, Szivics Albert 1—1 kor. Lengyel Julia 50 fill., Mukics Márk, Vojnics P. Balázs, Czrenkovics Sándor, Szendy Lajos, N. N., N. N., dr. Havas Dezsőné N. N., Lánai Félixné, Ivánovics Márk, Szirtmovics Katalin, Ivánovics Teréz, Temunovics Alojzia, Matievics János, Budanovics József, Vukovics Miklós 40—40 fill. Oresics József, Rukavina József 30—30 fill. Péricsics Pál, Lővi Ferenc, Kopunovics Balázs, Vojnics P. Viktor, Csóka Ferenc, N. N., Kovacsics András, Mikovics Agoston, Schätz István, Geiger Hilda, N. N., Oresics Balászné, N. N., N. N., Cvijn Antónia, Zákics Sándor, N. N., Frank Sándorné, Gyurák Erzsé, Szedlakovics György, Margetics Mária, Margetics Pál, Sztipics Antal, Ivánovics József, Fiszter Agoston Tumbász C-cil, N. N., Tumbász Illés, Schádl János, Kikics Antal, Szudarevics Alajos, N. N. 20—20 fillér, Oresics Róza, Szkenderovics Julia 10—10 fillér.

— **Eljegyzés.** Barta József, bajai posta és táviratistizt eljegyezte Pataky Annát, a palicsi postahivatal tisztviselőjét.

— **A kulai dalárda 1908.** június hó 27-én a „Zöldkert” nyári helyiségeiben táncol egybekötött alapszabályszerű dalestélyt rendez. Az estély műsora a következő: 1. Goll János: Kedvelt magyar dalok. 2. Abt Ferenc: Májusi éj. 3. Dr. Horváth Akos: Népdalegyveleg. 4. Jáger F.: Bordial.

— **Liliomhullás.** Sulyos csapás érte Tary Istvánt, városunk közismert anyakönyvvezetőjét. Kedves kis leánykája, Ella, vasárnap reggel hirtelen elhunyt. A jámbor kis teremtes előző napra elvégezvén gyónását, vasárnap reggel vidám örömmel készült a szent áldozásra. Ugyszó van már csak a kis gyöngyvirágkoszoru volt hátra, hogy fejére illesszék, de azt már csak a koporsóban helyezhették el hideg homloka köré. Hirtelen ő-szeesett és megszűnt élni. A szent áldozása a menyei asztalnál történt meg. Temetése ma délután történt meg nagy közönség őszinte részvéte mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Tary István és neje Kovács Teréz fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy nagyon szeretett leányuk Ella folyó évi június hó 21-én reggel 6 órakor 12 éves korában elhunyt. Temetést folyó évi június hó 22-én d. u. fél 5 órakor helyezzük örök nyugalomra a Kölcsey u. 255. számú gyászaházból a bajai sirkertben levő családi sírboltba. Elhunytát velünk siratják testvérei: Etel és Károlyka, valamint nagyszülei: özv. Tary Józsefné, Varga Teréz és Kovács Pál, továbbá nagynénjei és nagybátyjai. Szabadka, 1908. június hó 21-én. Áldás lebegjen emléke felett!

— **Az aszfalt.** A paraszt természetesen akkor is paraszt marad, ha faluját beaszfaltozzák. Nem vehetjük tőle rossz néven azt se, ha fortélyos eszével fölisméri az aszfalt sima voltát és azt a maga javára, de meg a maga módja szerint föl is használhatja. Így kerülnek aztán az aszfaltos járóutakra is egy-, két-, három-, és négykerekes alkotmányok, nagy pakkok, skatulyák, balyuk, kosarak és egyéb a kocsiutrá jobban illő alkotmányok és jaj annak, aki ezen mozgó veszedelmek elől idejekorán kitérve nem menekülne gyalogjáró létére a kocsiutrá folytatni utját. Az pedig talán fölösleges is említenünk, hogy az a biciklista, aki gyaloguton jár gépével, bizonyára annál nagyobb parasztnak számítandó, menél nagyobb urnak képzele magát. Ezeket az alakokat parancsolja vagy lökje le a rendőrség a gyalogjárókról. Ha már lesznek rendezett utaink, hát élvezhessük is azokat!

— **Gazdasági munkásjutalmazás.** A földmivelésügyi min. miniszter a varmege területén ez évben is 7 gazdasági munkást és ugyanannyi gazdasági cselédet jutalmazott meg hosszú és buzgó szolgálataik

Iparos tanoncmunka kiállítás.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a helybeli iparos tanonképzés terén nagy a haladás. Az iparos tanoncok eddigi sablonos, muszáj tanításába új szellemet vitt a tanító kar. Az iskola évet záróünnepével, munka és rajzkiállítással zárják be, amelyen az előhaladás bizonyítékait tárják az érdeklődők elé. Ezen az uton haladva a tanonciskola megfelel majd nemes oéjlának, amelynek bizony mostanig nem felelt meg. Ezért illeti kiváló elismerés Kálmán Károly, az iskola igazgatóját, Lányi Antalt, de a tantestület valamennyi tanítóját is.

A záróünnepély programszerű lefolyása után a jutalmakat osztották ki. A megjutalmazottak a következők:

Szorgalmas iskolalátogatás, eredményes tanulás és jó magaviseletükért: Erdődi Károly, Máté Sándor, Kincses István, Peis Simon, Rózsa Kálmán és Zemkó József 10—10 koronával; Grósz Dániel, Szabó Szabados János, Rosenfeld József, Hegedüs Mihály, Kovács Birkás Lajos, Sors Péter, Frement András, Kiss Sándor, Jáger Antal, Schleicher Béla, Patoeska István 5—5 koronával; Hirsch Ferenc, Stangl István, Spiegl József, Vojnics András, Kragulyevics Csedomir, Knevinszki Gyula, Kőszegi György, Szresics János, Fiedor Gyula, Puzics András, Beck Nándor, Valasek Géza, Nagy János 1—1 jutalomkönyvet.

Rajzban tanusított előmenetelükért: Stangl István, Zsuffa Gyula, Vukovics Milán, Vidákovics H. József 10—10 koronával; Eke Mihály, Siska Lajos, Grósz Dániel, Mirnics Béla, Bacslia István, Kuszulya Márton, Langbein János, Bondár Gábor, Valasek Géza, Csillag János, Fenyvesi György 5—5 koronával; Nemetz Béla, Törtei Mátyás, Zódi János, Bukvics Ferenc, Ivánovics Márk,

elismerésül. A jutalmazottak száz koronát és elismerő diszoklevelet kaptak. Az apatini járás főszolgabírája, Vujevich Lajos folyó hó 18-án, csütörtökön adta át Schiebli József szondi gazdasági munkásnak a megtartott diszközgyűlésen a földmívelésügyi miniszter jutalmát. A község lakossága és intelligenciája valamennyien résztvettek a szép ünnepélyen. Az egybegyűltekhez Vujevich főszolgabíró magyarul és Grüber nagybirtokos sokacul tartott buzdító beszédet.

— **Uj posta a vármegyében.** A zenta-felsőhegyi lakosság mozgalmat indított meg az iránt, hogy nekik posta engedélyeztessék. A város ezen értelemben kérelmezett a temesvári postaigazgatóságnál, mely a postát engedélyezni hajlandó, de csak úgy, ha a város a fentartási költségekhez évi 1000 koronával hozzájárul. Az ügyet Zenta legközelebbi közgyűlésén tárgyalják.

— **Esküvő.** Ugy István nagyiparos holnap, kedden délután esküszik örök házasságot Szemes Annuska kisasszonynak Zomborban.

— **Tüzek.** Ma délután kétszer jelezték tüzet. Az első tüzet délelben 1 órakor vették észre a VII. körben a Rudics-utcai Milinovic-féle házban, hol az udvarban összehalmozott trágya gyult ki. — A másik tüzesetet délután fél 3 órakor jelezték. A VI. körben Gyula-utca 364. szám alatt volt szalmatűz. Azonban ez sem volt jelentékeny, amennyiben az egész kár egy félkocsi szalmára becsülhető.

— **Vizbefúlt.** Fazekas Lajos, nyolcéves V. körű fiúcska tegnap délután a Klotildgyár melletti barában fürdött több, hasonló koru gyermek pajtásával. Fürdés közben mélyebb helyre került, elmerült s a vízbe fulladt. Kis holttestét ma boncolták föl rendőrorvosilag.

— **Szomorú multság.** Krsztits István és társai jökedvükben multságot rögtönöztek és néhány liter barátságos elköltése után birkózásba fogtak. Közben Jakovljevič Szpiró oly erővel dobta a földre Krsztits Szevánt, hogy az öntudatlanul fektet a földön. Később kitűnt, hogy egy törött sörös üvegbe esett és belei nyomban kifordultak, most élet-halál között lebeg. A vizsgálat folyik.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egyenyed hold akácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-12

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Az orvos kutyája.

Nagy szerencsétlenségről ad hirt csávolyi tudósítónk. A szerencsétlenség annál megdöbbentőbb, mert orvos kutyája okozta, s az orvos már napokkal a szerencsétlenség előtt megállapította kutyáján a veszetségi tüneteit.

A tünetek megállapítása után azonban ahehvett, hogy a kis ölebet elpusztították volna, megelégedtek annyival, hogy a cselédséggel megkötöztették. A megkötözés sem történhetett valami nagy gonddal mert az ölebetnek sikerült a kötelet elragni és megszabadulni.

A megszabadult kutya veszetségében először is a házbellekre vetette magát. Az első áldozat az orvosnak tizennyolcéves fia volt, majd az orvos kis leányát, utána pedig

a szakácsnét marta meg. Ekkor sem jutott senkinek sem eszébe a házbellek közül, hogy a veszett állatot ártalmatlanná tegyék.

Igy sikerült azután a megveszett ölebetnek az utcára szöknie, ahol, mint eddig megállapították, hét gyermeket marta meg, amint után a díznőcsorda közé rontott, ahol több sertést marta meg.

Még most sem sikerült a kis ölebet lebunkózni. A csordában okozott pusztulás után Jánoshalma felé szaladt el a községből. Csávolyon óriási az izgatottság a veszett ölebet garázdálkodása miatt. A megmárt embereket, leoltás végett a budapesti Pasteur intézetbe szállították.

TANÜGY.

— **Belrás az 1908-9. tanévre a szabadkai felső kereskedelmi iskolába.** A szabadkai felső kereskedelmi iskolában az alsó és a megnyiló középső osztályba a felvételek f. évi július hó 1-4. napjain fognak megtartatni.

A fölvetelt alulírt igazgató eszközli az említett napokon délelőtt reggel 7 órától 11 óráig és pedig 7-9-ig az alsó osztálybellek, 9-11-ig a középső osztálybellek vétetnek fel. (Főgimn. épület, tanári könyvtár bejárat a Petőfi-utca felől.)

Az intézet felügyelő bizottságának intézkedése folytán 1. és 2-án csak helybellek vétetnek fel, 3. és 4-én vidékiek is.

Egy-egy osztályba csak 40-40 tanuló vehető fel; ezen felül 5 tanulóknak folyamodás utján a kir. főigazgató adhat engedélyt.

A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába oly tanulók vétetnek fel, akik a gimnázium, reáliskola vagy polgári iskola 4-ik osztályát minden tantárgyból (latin nyelvtől eltekintve) nyilvánosan vagy magánúton sikerrel végezték s erről bizonyítványt mutatnak fel. Felvételnél a tanuló tartozik a bizonyítványát átszolgáltatni. Tizenhét évesnél idősebb tanuló felvétele fölött a tanári testület határoz. A középső osztályba csak azok a tanulók vehetők fel, kik az alsó osztályt a rendes tantárgyakból legalább is elégséges sikerrel végezték s erről bizonyítványt mutatnak föl. (A szépirásból kapott elégtelen nem jön számításba.)

Minden tanuló a felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja, vagy gyámja, illetőleg azok megbízottja kíséretében tartozik jelentkezni.

A felvételi díj: 10 korona, mely azonnal fizetendő. A többi díjakat szeptemberben s a megállapított időkből kell fizetni. Tandíj kedvezményekért augusztus 25-ig kell folyamodni a felügyelő bizottsághoz. A kérvényeket az igazgatónak kell beadni.

A felvett tanulók szept. 1-4. napjain az osztályfőnöknél tartoznak jelentkezni beírás végett. Ha a tanév elején fölvetett tanuló a következő tanév elején szeptember 4-ig bezárólag az osztályfőnöknél személyesen nem jelentkezének, nemcsak belépésre való jogosultságukat, hanem a felvételi díjat is elvesztik.

Szeptember 1-én folytatólag fölvetel csak akkor lesz, ha a szabályszerű létszám (40 illetve 45) nem telt be.

Szabadka, 1908. június 20.

Toncs Gusztáv,
igazgató.

— **A felső leányiskola záróünnepélye.** Sikerült záróünnepélyt rendezett tegnap az állami felsőleányiskola. Az ünnepélyt megnyitotta „A dal varázsa” című költemény, melyet Milassin Lenke V. oszt. tanuló szavalt el nagy hatással. Utánna az intézeti énekhar énekelt egy pár szép magyar dalt. Ezután egy szavallat és egy szépen előadott melodráma következett, majd Blau Margit V. oszt. tanuló mondotta el Deák Ferenc levele nyomán készített „Intelmek egy serdülo leányhoz” című dolgozatát. Ezt követte az igazgató, dr. Vajda Gyula évszóró beszéde. Beszédében kiemelte az ideális nő lélek hivatását a család, a társadalom kötelességében. Ezután a jutalomdíjakat osztotta ki.

Utleírások, Kalauzok

Bäedeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók

HEUMANN MOR

könyvkereskedésben Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Környöczy Ernő.

149

E pillanatban a hajó legénysége hangos kiáltásban tör ki. Majd úgy hangzik, mintha segítségért kiáltana valamennyi Jókora bárka bukkan fel előttük feléjük, tartva s lassan a gőzös oldalához simul.

A bárka virágdíszrel van rakva s fényárban uszik egész teste. Az árbocokról vörös és fehér drapóriák csüngnek alá. A bárka padjain ülő evezősök ugyanily színű öltözetet viselnek. Bosco fürkészően lesi, vajjon mit akarhat ez a fölkesített csónak.

A szél egyszerre másik oldalára hajtja föl a vitorlát s a fehér szövetről két sző tündöklő hirtelen feléje:

— Eljen Bosco!

Az ő neve! Nem szentnek, nem a királynak, nem győztes tábornokoknak a neve. A gőzösn senki mást sem illet e hódolat, őt egyedül csupán. Az ő neve. Az ő neve.

A bárkáról pár hatalmas röppentyűt bocsátanak fel a levegőbe. Száz meg száz apró csillagocskák hullik le körülöttük sercegve a vízbe. Lassan-lassan utolsó szikrázva kialszik valamennyi.

Bosco bevonul a kikötőbe. A tömeg kalaplevéve üdvözlöi őt, egettőre kiáltás, éljenzés, tomboló szerencsekívánatot tölti be a leget.

S mikor az ujongó tömeggel szemközt találja magát, eszébe jut hirtelen az is, hogy hisz ő méltatlan e hódolatra. Szeretne térdre hulva kérni bocsánatot e százötvenezer embertől azért, hogy ígéretét nem váltotta be s ezideig mitsem tett még értük.

Különös, szerencsés véletlen okozta talán, hogy ez éjjel Micaela is Palermóban tartózkodott. Uj vállalatba akar fogni hogy életét és ép eszét megmentse vele. Vízlecsapolás s márványfejtés ügyében akart pár szakemberrel tárgyalást kezdeni.

O is a tömeggel tart s a kikötő felé igyekszik. A körülállók tiszteletteljesen engednek neki helyet, mikor karjaival utat tör köztük a parthoz. Pálmanövésű, előkelő tartású, gyászruhás termet, halvány, gyönyörű metszésű arc, esdekeive szenvedő, epedő tekintet.

A kikötőbeli fogadtatás alatt Donna Micaela egyre küzd magával. Oh ha ez Gaetano lenne, — suttogja maga elé — nem tudnám... nem tudnám...

Ha ez a beláthatlan embertömeg itt, az ő nevét dicsőiténé, nem tudnám...

Olyan a lelkesedés körülötte, melyhez foghatót eddig soh' sem látott. Az emberek most úgy üdvözlöik egymást, mintha csak édes testvérek lennének mind s nem csupán azért, mert ez a szociálista újra közbüjük érkezett, hanem azért is, mert azt hiszik, hogy ezentul már boldog lesz a föld valamennyi népe. S ha most jönne meg, mikor ez a lelkesedő öröm tombol itt körültem, nem tudnám, nem tudnám...

Látja azt is, hogy Bosco kocsija csak nagy ügyvel-bajjal vergődik keresztül a tömeg sorai között. A lovak lépésben haladhatnak csupán. Bizony jó pár óra telik bele, mire a városba érhet.

— Ah, ha ő lenne s látnám, mi y hódolatteljesen tolong körülötte a sokaság nem tudnám törtöztetni magam, hogy keblére ne boruljak. Nem, semmikép sem tudnám. Amint keresztülágja magát a tömegen, kocsi fogad, kihajtat Palermóból a Conca D'oro síkságon keresztül Monreale felé, hol a hajdani normann királyok hatalmas székesegyháza áll.

(Folyt. köv.)

Vasbeton és Rabiczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és díszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esaternázást, betonozást, nedves falak aszáraztatását, gránit teraszt.

CEMENTOSÖVEK.

Kerámít és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

:- szemben. :-

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, viztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben: márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mésznagyban és kicsinyben.

320-80-43

VAKOLATI KÖPÖR.**„FUCHSOL“**Poloska-szer,
Svábbogár-por,
Moly-por,
Egér- és
Patkány-

418-10-9

Pilula,

Biztos irtó-szer,

— kapható —

Rukavina Nándor
fűszerkereskedőnél.Nagy forgalmu városban
egy 13 év óta fennálló és jó vevő-
körrel bíró 440-6-1**ecetgyár**teljes berendezéssel együtt családi
okok miatt kedvező feltételek mellett
szabadkézből eladó.Bővebbet: Forgalmi Iroda
Szabadka, edénypiac.**Gombos Lajos**építési irodája Bárány-köz, Kecskés-ház mellett
(bejárat a Kossuth-utcából).Elvállal lakóházak és mindenféle gaz-
dasági épületek tervezését, leszámolásokat
és költségvetések szerkesztését, valamint
ácsmunkatervek és fakivonatok készi-
tését. 395-20-18**„Gépész“**cimű műszaki lap az egyedüli, mely
hivatásosan foglalkozik a gépészek
társadalmi helyzetével és ingyenes
közvetítésével, melynek előfizetési ára
egész évre 4 korona, félévre 2 korona
10 fillér. A gépész és kazánfűtői viz-
gára előkészítő kézikönyv 2 korona
85 fillér. Kazánfűtői és összes gépé-
szeti vizsgákra előkészítő kézikönyv
180 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér.
Villamossági káté villanycsengők és
telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér.
Aratógépek szerkezete és kezelése 1
korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti
zsebnaptár, mely a gépészeti tudni-
valók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

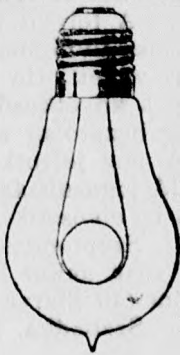
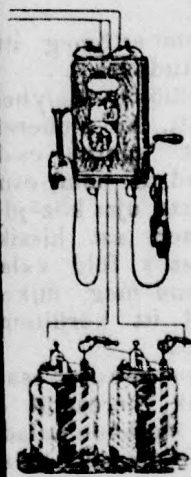
o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-10

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legujabb rendszer szerint.Javitások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Láb-, kéz-, hónalj-**Izzadás ellen**Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény,
bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és
megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.
Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.**Reform-kenőcs.**

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszertárában Szabadkán.

416-16

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.